

Meningen van taalgebruikers

Redactie Onze Taal

	1. Wat viel u in 1999 op als het gaat om taal in de ruimste zin van het woord?	2. Wat vindt u de belangrijkste taalgebeurtenis van dit jaar?	3. Wat is het beste boek (of artikel, of bericht of iets dergelijks) over taal dat u dit jaar las of gebruikte?	4. Wat is het ergste woord van 1999?	5. Wat is het mooiste woord van 1999?	6. Wie was dit jaar de beste taalgebruiker?
TON DEN BOON hoofdredacteur grote Van Dale	1. Onze taal staat weer op ieders agenda.	2. Misschien wel de introductie van het naambellen.	3. <i>Twentieth Century Words</i> van John Ayto.	4. <i>Instaprente</i> .	5. <i>Droeftemagnetisme</i> ('aantrekkingskracht die van een sombere man uitgaat op een vrouw').	6. Koos van Zomeren en Gerrit Komrij.
BART CHABOT dichter-performer	1. De communicatie tussen de huisgenoten in het tv-programma 'Big Brother'.	2. De nieuwe editie van de grote Van Dale.	3. <i>Jemig de pemig!</i> van Ewoud Sanders.	4. <i>Sneuevelbereidheid; bijkomende schade; alle woorden met eclips of millennium</i> .	5. <i>Waarheidsvinding; versoaping; Maxima</i> .	6. De Koningin, vanwege het begin van de Troonrede dit jaar.
OUSSAMA CHERRIBI Tweede-Kamerlid VVD	1. De onbekommerde, vrijblijvende houding van de politiek als het gaat om onze taal. Die houding is dwaas en komt het Nederlands ooit duur te staan.	2. De nieuwe versie van de grote Van Dale, omdat die veel zegt over de smakeloze taalhouding aan het eind van de twintigste eeuw.	3. De stukken over taal van Abram de Swaan.	4. <i>Tussen de oren; zweefteeft</i> ('stewardess').	5. <i>Een probleem ondertunnelen; nomineren</i> in de betekenis 'wegstemmen', die het kreeg in 'Big Brother'.	6. Anil Ramdas en Stephan Sanders.
FRANS DEBRABANDERE voorzitter Vereniging Algemeen Nederlands	1. Geen enkele taalontwikkeling voltrekt zich in de loop van één jaar.	2. De dertiende druk van het Algemeen Nederlands Idioticon, beter bekend als de GVD.	3. Nog steeds het Corpus-Gysseling.	4. Er bestaan geen erge woorden, alleen erge dingen. De functie van een woord is betekenis, geen schoonheid.	5. Er bestaan geen mooie woorden. Zie ook vraag 4.	6. Allicht dezelfde als vorig jaar. Er bestaat geen jaarlijkse wedstrijd om dat uit te maken.
ROELAND VAN HOUT hoogleraar taalkunde	1. De doorzettende regionalisering.	2. 'Big Brother'.	3. Een van Jan Mulders maandagse bijdragen in de Volkskrant.	4. <i>Poldernederlands</i> , en dan vooral het bijbehorende werkwoord <i>polderen</i> .	5. <i>Staa-z-ie-on</i> uit de mond van een Amsterdamse treinconductor.	6. In elk geval de meest gekwelde moedertaalspreker: Philip Freriks.
MICHA KAT Stichting Vrijmerk	1. Alledaagse woorden als <i>de bank</i> en <i>het net</i> komen in de greep van machtige commerciële partijen die er het exclusieve gebruiksrecht op claimen in het economisch verkeer.	2. De nieuwe Van Dale met weer meer woorden voorzien van een trademark-teken.	3. <i>On the Couch</i> van psychoanalyticus David Yalom. Eigenlijk een boek over 'taal als tool'.	4. <i>Vermogensversneller; winstpakket; sprintvermogen</i> : behalve afschuwelijk lelijk zijn ze ook een spiegel van een hebzuchtige en misselijkmakende tijdgeest.	5. <i>Cyberwar</i> : het heeft een schitterende eufonie en is ook behoorlijk 'scary'.	6. NRC-columnist Frits Abrahams.
JAN KUITENBROUWER publicist	1. Het gaat de goede kant op met de taal.	2. Natuurlijk het grapje aan het begin van de Troonrede.	3. <i>Q, Dead Meat</i> , een thriller, geschreven in een prachtig West-Indisch-Pakistaans turbo-cockney-creools.	4. <i>Zorgkantoor</i> . Net zo'n vloekende woordcombinatie als <i>gezelligheids-wetgeving</i> .	5. <i>Heilbotvete</i> , in De Telegraaf.	6. Helaas, ikzelf weer. Daarna: Maarten van Rossem, die veruit de langste niet ontsprekende zinnen spreekt.
BEATRIJS RITSEMA columniste NRC Handelsblad	1. Steeds meer mensen zeggen <i>je</i> als ze <i>ik</i> bedoelen.	2. De nieuwe editie van de grote Van Dale.	3. Het <i>Groot woordenboek van synoniemen</i> van Van Dale.	4. <i>Zeg maar</i> en aanverwante betekenisverdoezelaars.	5. <i>Onder de pet houden</i> .	6. Schriftelijk: Remco Campert; mondeling: Anil Ramdas.
EWOUDE SANDERS journalist en taalhistoricus	1. De zoektocht naar een goed, duidelijk, kort woord voor genetisch gemanipuleerd voedsel. Kandidaten: <i>biotech-eten, GM-producten, gengewassen, GG-gewas</i> en <i>Frankensteinvoedsel</i> .	2. De nieuwe editie van de grote Van Dale.	3. <i>Honderd jaar stadstaal</i> , red. Joep Kruijsen en Noline van der Sijs.	4. "Van alle klotewoorden uit de Nederlandse taal is er niet één zo klote als <i>gecondoleerd</i> ", schreef Karel Glastra van Loon in <i>De passievrucht</i> (1999). Ik sluit me daar graag bij aan.	5. <i>Gifkip</i> .	6. Mijn zontje van drie. Weigerde lang om te spreken maar gaat nu vooruit met sprongen die een volwassene jaloers kunnen maken.
MARRY C.W. VISSER-VAN DOORN Tweede-Kamerlid CDA	1. Opnieuw de toename van het gebruik van Engels door bedrijven en onderwijsinstellingen.	2. De Groenman-taalprijs voor Kees van Kooten.	3. De artikelen van dr. Agnes Verbiest over gender-linguïstiek.	4. <i>Task-force</i> , voor maatregelen tegen langdurige werkloosheid.	5. <i>Taaltrots</i> (titel van een boek onder redactie van Noline van der Sijs).	6. Variant: de slechtste was H.M. de Koningin: zij reikte in Nederland een Nederlandse onderscheiding uit aan Nederlander Max van der Stoep, en deed dat in het Engels.

De belangrijkste gebeurtenis, het beste boek, het mooiste en het ergste woord – de redactie vroeg een aantal niet geheel willekeurig gekozen taalgebruikers wat hun opviel in het taaljaar 1999.